

Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani

ANTOLOGIA
„PORNI LUCEAFĂRUL...”,
2023

**Concursului Național de Poezie și
Interpretare Critică a Operei Eminesciene
„Porni Luceafărul...”**

Ediția a XLII-a

**Rezultatele Concursului Național de Poezie
și Interpretare Critică a Operei Eminesciene
„Porni Luceafărul...”, Ediția a XLII-a,
14-15 iunie 2023**

Manager: Iustina IRIMIA - CENUȘĂ

Lector: Iustina IRIMIA - CENUȘĂ

Tehnoredactare: Alexandru Iordache

Supliment al revistei „Țara de Sus”

ISSN: 2285-0937

Cartea este editată de Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani
și apare cu sprijinul Consiliului Județean Botoșani

Președinte: Doina-Elena Federovici

Anul apariției: 2024

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, cu sprijinul Consiliului Județean Botoșani, în parteneriat cu Fundația Culturală „Hyperion – Caiete Botoșănene” și alături de Societatea Culturală „Raluca Iurașcu” Vorona și Asociația Culturală ROCADE din Cluj-Napoca au organizat cea de-a XLII-a ediție a Concursului Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul...”.

Concursul se desfășoară anual, pe trei secțiuni - Carte publicată, Poezie în Manuscris și Interpretare Critică a Operei Eminesciene - și are ca scop descoperirea tinerelor talente literare. La această ediție au fost înscrise 6 cărți la secțiunea CARTE PUBLICATĂ, 25 de grupaje de poezie la secțiunea POEZIE ÎN MANUSCRIS și 5 eseuri la secțiunea INTERPRETARE CRITICĂ A OPEREI EMINESCIENE.

Din juriu au făcut parte: Simona Modreanu, Cassian Maria Spiridon, Aurel Ștefanachi, Nicolae Panaite, Adi Cristi, Nicolae Tzone, Valentin Ajder, Gavril Țărmure, Vasile Spiridon, Marius Chelaru, Valentin Talpalaru, Leo Butnaru, George Vulturescu, Ioan Radu Văcărescu, Alice Valeria Micu, Șerban Axinte, Alexandru Ovidiu Vintilă, Remus Octavian Câmpan, Gellu Dorian și Nicolae Corlat.

Printre invitați s-au numărat: Lucian Vasiliu, Paul Gorban, Vianu Mureșan, Arcadie Suceveanu, Costel Nedelcu, Adrian Popescu, Elena Ivanca, Sorina Rîndașu, Ion Mureșan, Vasile Ursachi și scriitorii botoșăneni.

Au fost alături de organizatori edituri, reviste literare și uniuni ale scriitorilor, care au oferit premiile câștigătorilor: editurile Junimea, Timpul, Vinea, Char-mides, TipoMoldova, Alfa, Eikon, 24 ore, Uniunea Scriitorilor din România - filiala Iași, Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova, Radio Iași, Festivalul ROCADE și revistele literare Convorbiri literare, Apostrof, Expres cultural, Ateneu, Scriptor, Poezia, Euphorin, Revista literară, Alecart, Bucovina literară și Hyperion.

Evenimentul cultural a început pe 14 iunie cu sosirea invitaților, apoi, de la ora 14, a fost semnat procesul-verbal de jurizare, iar la ora 16:30, pe Pietonalul Unirii din Botoșani, a avut loc un recital de muzică și poezie cu participarea poetilor invitați, stand de carte stradal, prezentare de cărți și de reviste. Totodată, s-a lansat și Antologia „Porni Luceafărul...” 2022, care conține textele câștigătorilor ediției precedente.

În data de 15 iunie, la ora 9 s-au depus coroane de flori la bustul poetului din Parcul „Mihai Eminescu” Botoșani, apoi delegația s-a îndreptat spre Vorona, unde a vizitat expoziția de pictură „Dor de Eminescu” a profesorului Ioan Livadaru, iar la Centrul Cultural Vorona a avut loc un spectacol extraordinar de muzică și poezie pregătit de gazde, care a convins încă o dată că Vorona își merită cu prisosință locul de comună culturală a României, prin oamenii deosebiți, talentați, inimoși și implicați, dar și prin buna gospodărire a primarului Aurel Ștefan. Tot acolo au fost prezenți cu expoziții creatorii de artă populară din localitate: Valentin Matraș (împletituri), soții Emilia și Constantin Ciubotărița (pielărit), Elena Axinte (încondeiat ouă) și Gheorghe Țugui (măști tradiționale). Vizita la Vorona a continuat la Fondul de Carte Veche de la Mănăstirea Vorona.

La ora 17 a început Festivitatea de Premieră a Concursului Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul...”, ediția a XLII-a, în sala „Mihai Eminescu” a Hotelului Rapsodia din Botoșani, unde, de asemenea a avut loc un recital de poezie și muzică, cu participarea extraordinară a actriței botoșănene, angajată a Teatrului Național din Cluj-Napoca, Elena Ivanca și a cantautorului Șerban Axinte.

Au fost alături în recitalurile muzicale tineri talentați din Botoșani: Ilinca Grumeza (flaut, clasa a VI-a, Liceul de Arte „Ștefan Luchian” din Botoșani), Maria Dupu (chitară clasică, clasa a VI-a, Liceul de Arte „Ștefan Luchian” din Botoșani), Patrick Mihail Petrescu (vioară, clasa a VIII-a, Liceul de Arte „Ștefan Luchian” din Botoșani), Andrei Pițu (chitară clasică, clasa a XI-a, Liceul de Arte „Ștefan Luchian” din Botoșani), Teodor Felicanu (recitator, clasa a VIII-a, Liceul de Arte „Ștefan Luchian” din Botoșani), Sebastian Sandu (pian, clasa a XI-a, Palatul Copiilor Botoșani), Clara Dascălu (vioară, clasa a VIII-a, Palatul Copiilor Botoșani) și Alexandra Marițencu (pian - Liceul de Arte „Ștefan Luchian” Botoșani).

LAUREAȚI

Secțiunea CARTE PUBLICATĂ

1. **Ioana Bulancea** (Iași) – Premiul Asociației Culturale ROCADE și Premiul „Horațiu Ioan Lașcu” al Uniunii Scriitorilor – Filiala Iași
2. **Maria Ivanov** (Chișinău) – Premiul Asociației Culturale ROCADE și Premiul Radio Iași

Secțiunea POEZIE ÎN MANUSCRIS

1. **Maria-Carmen Săcăluș** (Recaș, Timiș) – Premiul Editurii Junimea și Premiile revistelor Scriptor, Convorbiri Literare și Hyperion
2. **Raluca-Antonia Ilie** (Suceava) – Premiul Editurii Charmides și Premiul revistei Euphorion
3. **Andreea Duduman** (Suceava) – Premiul Editurii Tipo Moldova și Premiul revistei Revista Literară
4. **Ioana Prisăcariu** (Iași) – Premiul Editurii Eikon și Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova
5. **Amelia Mayer** (Suceava) – Premiul Editurii 24 ore și Premiul Revistei Poezia
6. **Lavinia Zamă** (Suceava) – Premiul Editurii Vinea și Premiul Revistei Steaua
7. **Alexia Plăcintă** (Suceava) – Premiul Editurii Alfa și Premiile revistelor Expres cultural și Bucovina Literară
8. **Maria Moscaliuc** (Suceava) – Premiul Editurii Timpul și Premiul Revistei Poezia
9. **Ana Pasanciuc** (Suceava) – Premiul revistei Apostrof
10. **Nicoleta Florescu** (Suceava) – Premiul revistei Poesis
11. **Adelina-Georgeta Dozescu** (Timișoara) – Premiul revistei Hyperion
12. **Bogdan Napa** (Iași) – Premiul revistei Ateneu
13. **Paul Ungureanu** (Suceava) – Premiul revistei Alecart

Secțiunea INTERPRETARE CRITICĂ A OPEREI EMINESCIENE

1. **Sara-Maria Paraschiv** (Iași) – Premiul revistei Hyperion
2. **Iasmina Busuioc** (Iași) – Premiul revistei Poesis

Secțiunea POEZIE ÎN MANUSCRIS

Maria-Carmen Săcăluș (Recaș, Timiș)

Premiul Editurii Junimea și Premiile revistelor Scriptor,
Convorbiri Literare și Hyperion

Tata și Cârligele de Pescuit

Îmi dau voie să nu termin proze și să nu am chef
să scriu sau să trăiesc ridicându-mă la așteptările

mele de-a fi geniu, și mă desprind de toate cârligele
de pescuit trofee ce s-au îngropat atât de bine în lateralele

cunoștinței mele că sunt în cel mai bun caz mediocră.
Tata nu a fost niciodată bun la pescuit. Când eram copil

mă puneă să-l ajut să-și curețe echipamentele, să țin
de linia de nailon ce se-ntindea de la mine la el

aproape toată lungimea curții și nimic nu-mi părise
vreodată mai fragil, la fel ca șoarecii ce se-ascundeau

în iedera otrăvitoare ce ne creștea pe garduri, mă simțeam
ascunsă, văzută doar când mă-nvăța șah sau ne uitam

la filme cu Comisarul Moldovan, pe care le iubeam
doar pentru că-l priveam pe el. Și acum caut table

de șah la piețele de vară și-mi aduc aminte când
mi-a spus să nu dau drumul cârligului și l-am ținut

asa de strâns că s-a ancorat în palma mea, fragedă,
de șapte ani, în același fel în care îmi doream eu

să m-ancorez în tata. A trebuit să facem o gaură
mai mare pentru a putea scoate cârligul și mă-ntreb

ce fel de gaură ar trebui să tai acum pentru a putea
ieși din mine. Când am început să plâng, tata a întrebat-o

pe mama cum poate să se ierte. Nu știu ce i-a răspuns
dar m-am gândit ce crud e pescuitul pentru pește.

Sonetă din 30 Septembrie (sau 3 Mai)

Am scris o poezie. Cred. Nu știu cum
a apărut numele tău pe hârtie; pixul e
un sloi de gheață în degetele mele ce
se topește din cauza încălzirii globale.
Poate până în Martie voi fi lac, tu canoe
peste valul meu forțat de vânt sau titanic
baraj ce mă-nconjoară. Au trecut cinci
zile de când nu m-am gândit la tine și
tot ce-am scris până acum îmi pare
un Babel pe dos de poezie ce te caută-n
București ca pe Dumnezeu prin Biblie,
și tot ca El, tu ramâi vechi și neștiut.

Vai, nu știu cum a apărut numele tău pe
hârtie. Nu știu cu ce se poate șterge pixul.

Instagram

Iar viața-i cronică și
nu măreață și nimeni
nu se mai uită la forma
mâinilor ce-aplaudă.

Catrene din Mai (și un Triplet)

Fiecare mormânt pe care mi l-am construit s-a
coborât în el și s-a făcut salină, praf de sare pe
vârful buzelor mele și un meteorit desprins din
cerul gurii. Lore îmi face un ceai de mentă și îmi

spune să nu mai scriu despre moarte. Nu pot. E
moștenire de familie, alături de pensia de Bărăgan
ce se plătește anual în Martie. Asta și durerea de
oase. Bunica are trei RMN-uri sub centura și niciun

diagnostic. Pe mama o doare când face curat la alte
mame în casă. De ziua mamei nu îi dau decât un telefon
și îi explic comportamentele tipice oamenilor abuzivi.
Altfel, cursul de psihologie din colegiu adună praful. La
urma urmei de cât ori poate vorbi cineva despre fobie;
plus că îmi vine tot mai greu să traduc din engleză. Poate
nu ar fi trebuit să ne mutăm înapoi acasă. Nu știu ce să fac
cu toată viața asta. Poate o să m-apuc de *influencing*. Știu

o fată care face mărire de buze pe instgram. Are
numai poze cu buzele clientelor la *story*. Ele se cred mai
frumoase cu gura mare dar bărbaților le plac femeile mute.

O Cruce de Tinichea (Două poezii de Paște)

Totul în mine se taie ca crema prăjituri de Paște. Rămâne doar Isus.
Răstignit pe o cruce de tinichea.
Lemnul e prea scump acum.
La fel și cireșele.
În piață, femei prea bătrâne vând nuci ce le sparg seara
în fața serialelor Turcești.

Un an de România e prea mult.

Îmi plâng și mâinile.

E secetă iar și iară tanti Veta nu vrea să ne dea apă.

Hai s-o bem pe cea de la robinet.

Ce poate să ne facă? Piatră la ficat? Eu am deja
una la inima și una legată de gât.

E greu să merg cu ea pe stradă. E greu să merg
după apă.

Cu ce plătim facturile luna asta? Cum ajungem de la oraș
seara? De douăzeci de ani stau în stație și
nici un autobuz nu a trecut. De douăzeci de ani toți bătrânii de pe strada
Răsăritului așteaptă să moară.

Douăzeci de ani și Isus e încă pe cruce.

Bine, El se tot urcă și coboară,
și ceva în mine se taie de fiecare dată.

Totul e așa scump.

Dar mai ales dragostea. Dragostea-i o piatră.

Vino, Isuse, că e deja Duminică.

Raluca-Antonia Ilie (Suceava)

Premiul Editurii Charmides și Premiul revistei Euphorion

păzește-ne doamne

păzește-ne doamne de paradis
dă-le putere pietrelor să ne sugrume
să ne mărunțească coastele în căutarea
a ceva demn de salvat în noi
să ne pătrundă în vene și în vasele limfatice
spre a purifica fiecare celulă păcătoasă
să ne zdrobească fiecare deget
întru aflarea adevăratei dureri
să ne scoată ochii din orbite
spre a vedea ce este greșit
să ne secere mâinile și picioarele
în căutarea pieselor perfecte din puzzle
capacitatea de gândire a
unui leu în cușcă va scădea semnificativ în
momentul în care acesta va fi eliberat
păzește-ne doamne de libertate
fă-ne adepți ai comodității
ai fricii de ceva mult mai puternic
păzește-ne doamne și ne fă draci ambulanți
care urlă unii la alții întru binefacerea omenirii
care calcă pământul de prea multe ori
și fac prea puține
păzește-ne doamne și fă din noi
cei mai de speriat monștri
că ne vom uita în oglindă
și încă ne vom recunoaște

suntem singuri

astăzi suntem singuri pentru că nu
înțelegem de ce
atunci când te privești în oglindă și nu vezi nimic
nu-ți pui niciun semn de întrebare
de ce atunci când ne țineam de mână
(noi cu tine și cu ceilalți trei tovarăși
pe bulevardul cel mare la ora 3:33)
ne treceai prin oase și țesuturi chiar pe partea cealaltă
iar noi nu te simțeam
ne-am închis noi cu tine într-o cameră plină cu scrum
mâinile noastre sunt reci
vorbele noastre trec prin pereți și ajung la
urechi străine
nu-ți mai simțim inima în piept
pulsul este egal cu 0
nouă ne este frică pentru tine pentru că
pari mortul morților și noi părem prea vii pentru tine
deși ar fi imposibil pentru că suntem la fel de morți ca tine
și doar ne prefacem că respirăm
și că auzim vibrațiile corzilor vocale
ale celor 3 tovarăși ai noștri și ai tăi
noi suntem cu toții într-o cameră de scrum
și putrezim cu metodă

capcană de șoareci

cu picioarele secerate într-o capcană de șoareci
meditezi asupra abstractului cotidian
e vina claxoanelor obositoare de dacia
a taxelor exagerat de mari
și a porumbeilor care merg cu spatele

doar înspre ceva important
ești închis într-un trup care n-a aparținut
nimănui și nimeni n-a știut de existența lui până
ieri când ai urlat de durere că
o capcană de șoareci ți-a secerat picioarele
și nu mai poți să mergi până la nonstop
picioarele te ustură ploaia care se prelinge peste
toate rănilor tale e acidă acum fundalul e macabru
doar că la tine e așa mereu
în fiecare săptămână o capcană de șoareci
îți seceră picioarele de la jumătate în jos
o pisică moare în intersecție
în timp ce așteptăm să se scurgă toate cifrele
(ceaușescu se aruncă de pe casa poporului
și oprește suferința a mii de români)
totul e la fel ca săptămâna trecută
și va fi la fel săptămâna viitoare
timpul e ireversibil și mereu o să te pierzi
pe același drum către nonstop

ambulatoriu neuropsihiatrie

lanțuri oxidate unse cu substanțe acide
ard pielea până la os
chimicale cu nume prea complicate
prea mulți hidrogeni în compoziție
prea puține resentimente
înșir pe rafturi ruginite de metal ieftin fiecare
ochi de vultur pe care l-am sustras până acum
nu e locul meu aici n-am avut șansa să
încerc altceva e doar un joc al stelelor
pe cerul albastru și nimic nu este special
de la heavy metal sângerează urechile

de la gât se face pielea găină
și mă bucur de fiecare dată când mai scap
un deget inelar în supă și nimic nu e special
un copil urlă din celula cealaltă
biciul se izbește de corpul-cadavru în ritm
de blues liniștit albastrul cerului nu
mai e același ca acum 20 de ani
(când păsările îl cântau pe stalin
și zburau și deasupra mea)
cerul e o caricatură a ochilor mei
a ochilor noștri m-am îmbolnăvit într-o
toamnă târzie de atunci au trecut
mii de ani și mi-a crescut părul până la genunchi
dinții mi s-au ascuțit oglinda s-a spart
voci au apărut în peisaj sunt noi sunt în fiecare dintre noi
hai să ascultăm o poveste în timp ce
mâncăm supă și jocul stelelor pâlpâie în zare
(de ce ai sunat așa târziu regulile spun
clar consilierea psihologică are loc în intervalul
orar 13-12 este o urgență viața ta este
pusă în pericol alo)

pe din două

când gândesc nu mă pot stăpâni
suntem amândoi plini de sânge pe un câmp cu flori
încercăm să ne stăpânim și să ne reamintim
numele unul altuia în speranța că acum 2 zile
ne cunoșteam deja toată lumea se schimbă
haide să începem din nou să facem ceva
nebunesc să rămânem aici întinși pe pământul vișiniu
hainele albe înroșite de ceea ce a însemnat
acum 2 zile viață să ne culegem dinții

de pe drum să-i montăm din nou
în alveole protectoare să facem schimb de canini
ca săne fie mușcăturile mai familiare
uită-te la fața mea arăt puțin mai bătrână
față de acum 2 zile sunt niște motive necunoscute
acelea pentru care mi-am lăsat o parte din
minți în urmă pe drum
inima mi s-a topit în piept mi s-a prelins
până în stomac în ochii lor mereu am părut
mult mai departe decât eram de fapt
bolnavul cronic mi-a sugerat într-o seară
să-mi iau cele nouă vieți și să mor

mi-am luat mințile ți le-am dat ție
ca să pot da vina pe tine
de ce nu mai răsar stelele
și de ce m-ai înnebunit

Andreea Duduman (Suceava)

Premiul Editurii Tipo Moldova și Premiul revistei Revista
Literară

psalm Z

tineri zăbovesc p-afară la 2 dimineața la fel și gândurile mele
s-au dus cu ei prin cluburi și crâșme să se distreze
să se detașeze de lumea asta dură unde fumul rezultat
îți distruge psihicul mai ceva ca țigările

iar eu stau și aștept să se întoarcă ca să pot deschide în liniște
biblia online (de data asta poate nu pe cea greșită)
aștept să adoarmă gândurile până deschid psalmii
fie ai lui David fie ai lui Vancu
și îi citesc fie în gând fie cu voce tare
dacă recit
impactul este mai puternic
dacă nu recit
impactul este și mai puternic
pe vremea când eram în gimnaziu se tipărea o revistă
cu temă religioasă
dedicată copiilor și o primeam gratis
era singurul contact neforțat pe care îl aveam cu religia
tratam cu dispreț orele jucam stăteam pe telefon scriam bilețele când profa nu
se uita

iar de mersul biserică sau de ținut post nici nu voiam să aud
liniște
au adormit în sfârșit și mă pot concentra
dar adorm și eu pe la mijlocul discursului
fac un efort

încearcă din nou
încearcă din nou
și din nou
poate de data asta te va asculta
abia acum am început să cred din nou.

drum nou

pupilele se dilată
lasă ultima fărâmbă de speranță să se scurgă
se evaporă la contactul cu tenul încins
dispare lăsând o urmă decolorată pe care aleargă copilul tău interior
în căutarea unui răspuns la întrebări imposibile

de ce
băutul cafelei în drum spre liceu a devenit un obicei
la fel și spălatul vaselor rufelor podelelor geamurilor
lacrimilor gândurilor ideilor viselor
speranțelor iubirilor veșnice
ai fost la biserică mai mult în două luni decât
în ultimii doi ani(a devenit un obicei)
aprinzi lumânări în memoria celor *aproape* uitați
te rogi noapte de noapte să apuci a doua zi
fără să cazi în vidul gândurilor din care nici medicamentele nu te mai scot
ajungând pe la zeci de doctori incapabili să te ajute

asta e, ce să-i mai facem
plimbările cu mașina spre o destinație
(ne)cunoscută creează o nouă rutină alături de mesajul
telepatic prin care strigi ajutor ceri putere ceri să se termine
TOTUL
cuvinte care au creat pe urmă durere
cuvinte pe care le-ai îngropat a doua seară

și nu înțeleg de ce le tot dezgropi!

eroare de sistem
te-ai gândit vreodată
că luminile stradale privite de pe culmi din depărtare
pot fi reflexia stelelor în miez de noapte?
oglinda îngerilor păzitori și sufletelor acum ascunse
în scoarța pământului

șiroaie de amintiri pornesc mai întâi
din ochiul stâng apoi din ochiul drept
fac întrecere care ajunge primul în pustietate
sapă cu grijă cărări pentru ceea ce are să
urmeze.

carte de colorat

subliniezi cu markerul galben versetele
despre *viață* continuu veșnică
subliniezi cu markerul roz versetele
despre *iubire* mereu împlinită
mai subliniezi cu markerul verde versetele
despre *credința* fără de care n-am trăi

TE ROG să nu îmi mai vorbești
despre ciclul vieții încheiat cu închirierea unei garsoniere
permanente de 0,5 pe 2 metri
TE ROG FRUMOS să nu îmi mai vorbești
despre dragostea ta ajunsă la un capăt din cauza distanței
de nici măcar de 2 ore
TE ROG MULT DE TOT să nu îmi mai vorbești
de credință ca și când ar fi un moft ales de oameni pentru
că nu aveau ce face cu viața lor

TE ROG DIN TOT SUFLETUL

să te gândești la libertatea din acea garsonieră care are
o curte frumoasă în care stai la masă și joci poker cu strămoșii tăi
să te gândești la distanța fără unitate de măsură dintre trupuri și suflete
dintre suflete și El
să te gândești că oamenii cred și în altceva în afară de
o divinitate absolută

cred în ei înșiși în puterea lor în trăirile lor
fie că deasupra lor este El sau nu

așadar
pot să subliniez în continuare

fericirea

câteodată pare a fi doar un cuvânt
dex-ul te dă pe spate cu explicațiile lui
nu e neapărat o stare de *mulțumire sufletească*
e mai mult un sentiment pe care
te prefaci că îl simți în viața ta acum devenită anostă

când ai mai dat ultima dată pe la slujbă?

e de parcă te uiți la un film alb-negru prost fiind redată
imagini care rulează la nesfârșit arătând ipocrizia emoțiilor
pe de-o parte dând viață vieții tale
pe de cealaltă parte
omorându-te
încet
încet

încet
cât de încet posibil
să simți fiecare moleculă din sângele tău
pocnind sub presiunea pusă pe retină seară de seară

îți sugerez să mai mergi din când în când la spovedit și împărtășit

rolul tău e jucat de altcineva care se naște din tine
îți trăiește viața pe care așa de mult ți-o dorești
încât ai impresia că ceea ce se întâmplă dincolo de pleoape este atât de real
te distruge

încet
încet
încet
fericirea ipocrită
pe care o poți distruge la rândul tău
încet

Doamne! în ce hal ai ajuns hai și tu la biserică.

a cry for help

sunt momente în viața ta când ai vrea să te izolezi
într-o bulă din aia de cauciuc transparent cu fermoar care practic e
aura ta personală inviolabilă și impenetrabilă
sau să fii într-un film cu super-eroi să ai puterea de a dispărea
de a face lumea să uite că tu ai existat vreodată
doar cu o pocnitură din degete

oricât te străduiești
oricât de mult îți dorești
oricât de mult reușești în asta

chiar dacă pare că nimeni nu ar ridica un deget pentru tine
trebuie să crezi că mai e cineva
că acel cineva își face timp și nu te uită
își face timp și te ascultă
își face timp și te face să te simți că iar există
te ridică când simți că nu mai ai putere când simți că
te scufunzi din ce în ce mai mult
în niște gânduri idei vise coșmaruri sunete imagini filme scenarii

iar ideea că tu vrei în Groapa Marianelor când alții vor în stațiuni scumpe
ideea că tu nu meriți nici măcar să te trezești dimineața
pentru că ești o pacoste un nimic o entitate fără sens pentru cei din jur
ideea că singurul motiv pentru care încă aștepti și nu te duci în excursie
e suferința pe care s-ar putea să o aibă (sau nu) celelalte persoane
ideea că niște urme inexistente pe pielea ta îți decid soarta
ideea că un fapt atât de *egoist* poate fi oprit doar din cauză că
îți pasă de cei cărora nu le pasă de tine
sunt doar idei

stai puțin

nu-i pune pe toți în aceeași oală
mai e cineva care ar da orice pentru bunăstarea ta
cineva care te-a trimis în lumea asta cu un scop încă nedefinit pentru tine
cineva care și atunci când ai corzile vocale legate te aude când
strigi după ajutor

cineva care își face timp
te vei întoarce nu de unde ai plecat.

Ioana Prisăcariu (Iași)

Premiul Editurii Eikon și Premiul Uniunii Scriitorilor din
Republica Moldova

Curaj

Mi se pare un act imens de curaj
să iubești ceva ce poate fi atins de moarte
chiar și cu vârful degetului, e de ajuns
să se prăbușească peste tine
câteva zeci de realități
știi cum e
am fost acolo și am văzut tot
de la câinele pe care mi l-a dat bunica
pe vremea când ziceam că animalele
sunt doar jucării cu suflet
până la însăși bunica;
credeam că te naști bătrân
și așa rămâi cel puțin până când
îți vezi nepoții mari, ajunși la o facultate,
dar nimic nu e cum ar trebui să fie
și nici eu nu mai am curajul
de a încerca să umplu golul
retrosternal
pe care viața l-a adâncit în mine.
Rup floarea din grădină
și moartea preia esența florii;
o viteză accelerată pe trecerea de pietoni
și moartea strânge urmele de sânge și noroi
nimic nu e complicat cu adevărat
și totuși nimic nu a fost niciodată
simplu

Pe unde vei fi rătăcind...
te-ai uitat într-o altă viață
în care oamenii nu-și abandonează
câinii și pisicile
în care nimeni nu culege
suflete de pe jos,
căci sentimentul cel mai dureros
e atașamentul de frică:
dacă ziua de mâine nu-ți aduce siguranța
că ai mai putea fi iubit
știi și tu, oamenii aici
au un termen de valabilitate
și trebuie să te obișnuiești
să trăiești de parcă
fiecare respirație e o treaptă
și trebuie să urci cu ochii închiși,
căci e păcat să observi
cu privire de gheață
cum fiecare experiența
Te coboară
Te doboară
Te face
să-ți fie frică
de viață.

„ce frumoasă povestire” spuse alchimistul

Vedem în alții propria noastră frumusețe
care ne condamnă
la o moarte
pe care a avut-o

tânărul Narcis
din celebra poveste.
la fel și tu,
nu te apropii de ochii mei
decât cu riscul
că ai putea să te împiedici în ei
și să cazi într-o gaură neagră a pupilei mele
unde singurul ținut existent
-este Ținutul De Mână-
unde nu plouă niciodată
dar totuși florile cresc
de parcă se hrănesc
cu resturile fericirii noastre
care probabil o să le ajungă
și pentru o altă viață
asta doar dacă
nu mă va înghiți complet privirea ta
și n-ar mai exista șansa
să îți plăsmuiești propria ta frumusețe
în pupila mea.

Știi, n-aș vrea să reproducem complet
această poveste;
dacă aș muri și ar crește narcise pe retina ta
nu aș mai putea rămâne
decât o amintire,
un vas de sânge dilatat
care îți va încetoșa privirea
când vei încerca
să privești
pe altcineva.

Niciodată n-ai fost cea mai frumoasă persoană dintr-o camera plină cu oameni

care mai de care se cred mai importanți
sau caută să fie validați

niciodată n-am îndrăznit

să cred, că oamenii se pot „măsura”

antiteze, comparații și păreri...

n-aș vrea să îți atribui toate astea.

doar să-ți prezint

lumea pe care, ai zidit-o fără să știi

înăuntrul meu.

flori, stele care când se ciocnesc, nu explodează aici nu se distruge nimic, totul
ia amploare

din nimicul și golurile care m-au format

mă simt un om mare, construit din cele mai frumoase emoții umane
și asta este, de fapt frumusețea umană: modul în care, reușești să-i faci pe alți
oameni

să se raporteze la ei înșiși

Încă sper că moartea,

e reversibilă cu momentul

când te duci seara la culcare, copil fiind

fără să-ți pese că ziua de mâine

ar putea să aducă dezastre emoționale,

șiroaie de emoții umane

goluri în propriile vieți

sau un loc lipsa, la masa din bucătăria cea mare

duminica dimineața, singura zi în care timpul te ia în brațe și are răbdare, cu
fiecare

încă sper că și atunci te trezește râsul mamei tale din camera învecinată

fără să știi cât de norocos ești

să te afli, acum și aici

în confortul ființei tale

Amorțit. dar cu mintea mai vie ca niciodată știi că poți să iei în brațe pe
fiecare și asta e super puterea ta

ai vrea să le zici cât de importanți sunt pentru tine

și în sfârșit nu mai ești stingherit să expui ceea ce simți,
să privești tot platoul ființei tale și să-ți zici că aici nu există niciun regret:
ești lângă cine vrei să fii și parcă cine ești cu adevărat nici nu mai contează

Oare minți singur și când mori nu te mai poate trezi râsul mamei tale și nu
distingi niciun zgomot în casa care te-a făcut om mare,

doar tăcerea îți mai bate în geam și îți face semn să o urmezi acolo unde nu știi
ce doare mai tare:

Teama că nu ai fost ceea ce ți-ai fi dorit cu adevărat de la viață
sau spaima că niciodată nu vei mai putea să schimbi măcar o frântură

din toate astea

Amelia Mayer (Suceava)

Premiul Editurii 24 ore și Premiul Revistei Poezia

Înger pe roțile

Adevărul se oprește între roțile autobuzului
Strada e o reprezentare de cuvinte derizorii
de care îți place să-mi strivești fața

Autobuzul alunecă
ruginit de timpul care-i curge prin țevi
Oameni încălziți la micul dejun
aranjați pe farfurii
Plouă în zori
Strada comunică cu subterana
chiar dacă noi nu putem vedea asta
Oprim la benzinărie unde mulți renunță și coboară

Autobuzul îmi apasă infinit în coapse
benzina îmi curge în deschizături
până simt miros de foc
dar adevărul rămâne blocat

Bate ușor vântul
mie mi-e frică
de Sus vine un înger
pe roțile

La început a fost

Se ridică spre cerul tău coloane de dor
O viață de om înțeleasă greșit
pe trecerea de pietoni

Propagandă adăpostită sub umbrele
Îmi ascult prognoza meteo de porțelan
Înțeleg și apoi iar nu

Zile dulci le petrecem împreună
sunt lucruri evidente nu destul

Turiști se adună în jurul unei catedrale
care se ascunde de aparatele foto
Eu adun foile risipite ale unei cărți

Scrie aici La început
A fost cuvântul și Cuvântul
atât scrie restul e lipsă

Vorbele ne amuzăne și sperie
Penele vrăbiilor sunt ca niște bandaje
cad și ne amintesc
că suntem răniți

Execuție

Intuițiile tale ne îndrăgostesc
doar ca să încarc o serie de spații libere
cu griji dulci
Plasez x-uri în pătrățele albe
ca un joc de noroc în viața reală
urmăresc tranziții niște mâneci care nu stau suflecate

Palmele tale ne distrag atenția
ne bagă în buzunare gânduri la cineva
așteaptă să țină de foame pe o

lună întreagă

Umerii tăi arată impulsuri și libertăți
salteaua de pe podea degajă îngeri
ca niște aburi călduroși

Ei ne șoptesc Constituția Europeană în urechi
când facem dragoste pe mut
în aceeași bluză roșu închis
iar jos în piață
se aude o execuție publică

nu poate fi ignorată
de Dumnezeu
și ne rugăm să se rupă
ghilotina să iasă flăcări

4x4

Ne împărțim între jumătăți de eclipse
soarele un ochi luna ca un cearcăn
Mediile trebuie scoase dintre
firele noastre de păr legate între ele
cu alte fire nevăzute
ca icoanele
de pe altar

Înțelegeam infinitul
din poze și din șireturile murdare
dar și din voturile secrete

Lumea lui Dumnezeu poate să-mi fie așa largă
materialul ei mă irită

tramvaiul plin își închide ușile fix în fața mea
noi care am rămas știm că asta
a fost ultima arcă al lui Noe
dar nu ne temem cred că Cel de Sus
nu împarte ce e prins în plasă
ce va eliberat din ea

mă târâi și eu ca o cățea bolnavă
poate mă observă slujitorii Lui

nevoia îmi cade din gură incontrolabil
și nimeni nu mă iartă

Sfântul din orașul mic

Orașul mic murdăria
salvarea lascivă în relațiile
ce se vor termina în scurt timp
ca unghiile rupte calm în eschivări

Noroiul orașul mic mă bântuie
întru în biserică
un sfânt îmi șoptește ascunzișuri
în rotațiile urechii

Orașul e scoica ostilității
și perla de dragoste ce crește înăuntru
Urât și crud crescut pe căile mele
ca un defect o lipsă de sens dezvoltată în
a face o plimbarea ține o mână

Sfântul îmi strigă numele
ca să nu mă înec cu germenii lichizi ai orașului

să-mi pătrundă depozitele de ardore
să-mi tocească reflexele
cândoarea mea ca niște vânzători la bâlci
tarabe gălăgie
aerul ieftin
plictiseala verii scurgându-se între
crucile atârinate pe perete

M-am născut cu cordonul ombilical
al orașului în jurul gâtului
cu rozul sărac din străzi în pigmentii pielii
cu rușinea

Între timp o să mă pierd în dragostea
din spatele unei aureole
ivite pe acoperișul bisericii

mă voi pleca în fața orașului mic
mă voi închina
voi săruta embrionii îngălbeniți

Lavinia Zamă (Suceava)

Premiul Editurii Vinea și Premiul Revistei Steaua

Cine face mizerie unde nu stă nimeni

e vorba mereu despre ce faci cum ești
nu și despre câte cuvinte ai scris ieri pe creier
întrebându-te
unde duci golul tău zilnic

lumina nu te mai încălzește cu același soare despicat
inima nu-ți mai supraveghează viața
copacul nu mai ține umbră rușinii
refuzi să te arăți trenului care vine pe prima linie

drumul e mai scurt când mergi cu cineva
nu neapărat credibil nici insensibil
‘validarea emoțiilor’ un chirieș într-o garsonieră
unde receptorul e lampa
stricată de pe scaunul care însoțește patul
într-un perimetru nou

glasul nu mai are același sunet când plânge
ochii acceptă ceva în plus în interiorul lor
fața se umezește
o banală problemă psihică unde
corpul abandonează

cum te simți azi un os scăpat din gura unui câine
lăsat pe masă privit cu dispreț înțeles greșit
mâncat pe jumate stricat pe cealaltă
eu sunt bine tu cum trăiești fără mine

Imagine pe patul unui tren gol

o gălăgie interioară
într-un corp necaptat de atenție
mașina parcurge distanța impusă de waze
dintr-o dată
o umbră îți fură peisajul și
îți trănțește pe geam
o picătură de fugă pentru a nu fi văzut
te-ai întrebat cum arată o linie fără capăt
sau unde dispar norii de pe cer după
ce închizi lumina

copilul din tine se abține să nu-i ceară încă o porție
mamei de ‘viață simplă’
rămâi cu gândul la trenurile părăsite
pe marginea liniei
unde au fost purtați criminali îmbrăcați în roz
sau prințese cu căței în cușcă
unde s-au făcut pariuri pe cuvinte și despărțiri pe bani
s-a făcut dreptate mereu
au fost lăsați liberi iar ele în rugină

pe colțul geamului e desenată o fetiță
cu bebelușul ei în brațe
se poate înțelege cât de mult s-a lipit
lipsa de interes

pe tine încă te mai miră cuvintele
de pe sutele de ziduri
scrise cu ură față de cei iubiți unde
‘oamenii se fac dor’

Ultima gură de jb

îmi străbați ochiul plin de ură
încercând să-l atragi în partea ta de vină
cum se face, atunci când mă doare nu ești
iar atunci când pun pansamentul, revii
de ce te ataci în picătura de parfum
lăsată pe noptiera din colțul camerei unde
ne priveam

te întărești cu aroma de iubire
purtată între mâinile tale reci
și firele de glasuri aduse în acea cameră
în timp ce eram
dispărută

ascuți vocea din scrisori
te îndulcești cu pozele rămase amintiri
bei ultima șansă
și o înghiți ca pe ultima gură de jb.

alcoolul duce la dependență
iar toxicul la violență
mândria de a te afla în prim plan
te trimite în ultimul meu rând din bibliotecă
pe care nu-l voi mai citi

te voi lăsa a nimănui
descifrând mesajul de pe ultima poza
în care te pierdeai în litere
și scriai mereu
te iubesc

Ești și nu ești

într-o dungă neterminată
se ascunde o infinitate de
forme geometrice colorate

unele mai înstărite, altele mai sărace
unele mai uzate, altele mai lăcuite
ocupate de aceiași oameni
drogați de bani

au devenit un folos comun
un țel după care fugi în pași mari
ultima nesiguranță fiind
plăcerea inexistentă

cumperi ultima bucată de salam rămasă în vitrină
te uiți după sticla de fructi
și te încălzești de cornulețele cu gem
abia venite de la patiserie

la 8 începi orele, cățelul încă te așteaptă în fața scărilor
pentru a-i înmâna un colț din ce ai
tu mai bun

eviți să-l bagi în seama iar el
evită să nu-ți rămână loial
te conduce acasă
și așteaptă răsplată

refuzi să-i spui
el nu e iubitul din fața ta.

Două tăişuri sub o rană

te clatini pe un drum stabil
dar în mişcare continuă
prinzi pereţii clădirii unde îţi setezi imaginea
pentru a zări viitorul

mersul neclar
plin de umbre galbene
care urmau să iniţieze
ceasul morţii

fumezi imaginea la ţigară
bei dimineaţa la cafea
ca şi cum totul a dispărut
în acea seara

ai stricat un viitor
ai furat o viaţă
şi te-ai şters de haină
cu un zâmbet

plin de semne purtate cu mândrie
unele vizibile, dar inconştiente
identificat pe lista de
i-ma-turi

Alexia Plăcintă (Suceava)

Premiul Editurii Alfa şi Premiile revistelor Expres cultural
şi Bucovina Literară

Poetul chirurg de muşte

viaţa bate filmul mi-ai spus şi un toporaş
a răsărind spintecându-ţi creştetul

în copilăria aveai obsesie pentru papuci de cleştar
sub formă de teniş chinezeşti şi coroniţă de flori
mai preţioasă decât măselele de aur ale vecinului
din poartă dream goal-ul tău era *Neînfricată*
n-aveai buclele roşii

peste douăzeci de ani ţi-ai luat capul tulburat
de calmante îmbâcsit de self-criticism şi
l-ai purtat prin lume l-ai angajat
ţi-ai păstrat postul şi ai făcut 2 copii
la diferenţă de un deceniu
şi conduci o maşină câteodată cu viteza
minimă şi ai simţit urâtul la nivel spiritual
ai iubit frumosul cu toate măduarele
n-ai renunţat şi n-ai citit niciodată
cu seriozitate diagnosticul tău reactualizat

pentru că *viaţa bate filmul*
şi eu te simt neînfricată

când medicina va găsi soluţia pentru regenerarea
celulară perpetuă nimeni nu va mai veni la doctor

se vor cumpăra rinichi reasamblabili

la conservă fificați cu filet și retină autocolantă
vor fi la discreția cetățeanului cu cip în braț
atunci poetul va fi doar un chirurg de muște

Perpetuum mobile

mișcarea corpurilor continuă pentru totdeauna
am simțit dezlipirea sinelui forța de sucțiune
a câinii și freamătul pământului

viteza gropii nu se măsoară un dispozitiv ipotetic
alimentat pe cale ecologică împreună cu broaștele
în capul pieptului

trifoi cu patru foi și pe fiecare foaie o poezie
și în fiecare poezie o măsea cariată și o urmă de noroc
bijuterii din plante necunoscute
pentru fiecare individ care
pășește cu încredere în iarba înaltă

înoată în fiecare dimineața în nămolul lacurilor
n-are frici nici încredere în mâna maestrului naturalist

acolo se construiește o nouă formulă pentru clorofilă
din ea vor trăi generațiile viitoare
se duc mereu fiorii cablați de șina spinării
tatuati vertical la contactul cu asfaltul

îngerii de ciment trec în umbră glasul lor sună dulce sună greu
fereastra ovală nu mai rezistă în presa cornului plin de jale

aripile lor se dizolvă în cretă se tot duc
îngerășul de pluș spune rugăciunea
cu îngerășul de asfalt

Altfel de liniște

în coșul pieptului un laborator
it s chemistry time
acum die Zeit se scurge mașinal

împrumut din Basiskonto-ul tău
altfel de liniște când uiți să schimbi apa la acvarele

el a coborât scările iadului tânărul cu cicatrice accidental
călăuză unde oamenii n-au gen spiritul lui sub copacul pictat

porțiuni de cameră cubică
what dreams may come
în gândul ei Robin Williams
așteaptă în spitalul de pediatrie

fatăcu suflet de câine m-ai adus în genunchi
portretizarea poetul condus în nebunie
de o iubire acrilică chitara acustică verbalizarea

butonul de panică pentru un fresh playler
nu vreau să retrasez linia drumului
nu clar de lună sau clarvăzător
în buzunare nu se țin lumânările duminica
nici servetelele lângă bani

am fragmentat scenariu de film clișeic
din bucăți sulfuric un covor unde se poate sta
încălțat și obedient

Printesa-Moarte

continuă drumul călare calul de oase
Cocteau i-a găsit superficiali și boemi
în cafeneaua pariziană ce e simbolic și greșit
în urmarea visului de zi în palpații

francezul își urmează soția moartea urmează
viața ei nefericită obrazul ține obrazul din oglindă

ce pot planta în interiorul meu ca din el
să crească un atotștiutoram capul crăpat
și din el curge insatisfacția ca o acuarelă veche

atunci mi-ar plăcea ca simbolistica
tuturor gesturilor să se raporteze la mine
frigul să străbată prin creștet
tot ce rămâne să fie gândul de bază

un fior vacant trece tegumentele
momentul prezentului e cuțitul care nu taie niciodată

să vrei să-ți scoți tot conținutul o geantă de piele
răsucită spre curățare cum scoți bucată cu bucată
și pielea își asumă urmele în zgomotul unei sonde

percepții trunchiate niciun gând cu potențial de scurtcircuit
să descoperi soluția pentru destrămarea sintetică
difuzia culorilor
stările cele vii ale morții

Noaptea e momentul de clipire

cu ochii uscați și lumânări la fitil
am deblocat simțuri cât degetele de la 5 mâini
frecvența vocii provocatoare de spasm

în fiecare zi învăț să respir
hiperluciditate pe hiperventilație se scoate
am purtat ciocolata în măsele
pentru alții

odată o Rapunzel a anilor 60 mergând spre Fălticeni
mi-a mângâiat cu blândețe fața
am plâns
de ce vorbești cu cei prea bine cunoscuți

când te rogi
ți se subțiază vocea
discurs cu caracter de pomelnic
vreamea mântuirii ca un pop-up pe conștiință

Maria Moscaliuc (Suceava)

Premiul Editurii Timpul și Premiul Revistei Poezia

Ușor demodat

ți-ai drapat degetele
după părul meu
într-o textură vălurită
(pleosc pleosc pleosc)

apa de lentigo se ciocnește & se răsfrânge
de baraj de limita mâneții mele

rece cald din nou rece
sare de pe-un deget la altul
lipitoarea somniferă

pe buze e urma
și nu se ia

Culori gustoase

o căldură ciudată curge
prin porii frunții
mă ții de mână
ca pe un copil singur

mintea cuprinde-o pajiște a gândurilor
cu colții de fildeș și-o ofilește
se dărâmă baza amintirilor
cad ca niște piese de domino

o lumină albastră-mi perturbă miezul

îmi răsuțește priveliștea
și-mi strivește tâmpilele

și-mi aduce veselie-o căldură
de la mare
de multuitată

Stil de viață

materia e surprinsă și cade-n plasă
pescarul migălos o vără adânc în geantă
o-nvârte bine ca pe-un ambalaj de bombonică
al unui copil leneș
stă să pocnească pândește cu nerăbdare
aduce-n amintire ghirlandele uitate de la Crăciun

ah am ieșit deja din casă
compartimentul e prea mic
soarele e prea mare

buzele tale sunt potrivite
sângele lor
e referința
așteptării
de după sărut

Răgaz după foc

sunt un pantof: uzat de purtarea timpului.
sub robia instinctului calc
ca apoi, și eu, să fiu călcată

sărută-mă din vorbe și din priviri

să-ți fie ușor să te lepezi de păcatul gândului

nu ne naștem pentru a iubi
orice pas orice trup
orice strângere în brațe
pentru a ne naște
suntem selectați de gurile
dornice de setea lor oarbă
mergem cu adidașii noi
după urmele cleioase ale iubitului

precum o carte cu cuvinte lichide
nu ne mai putem opri
fără să ne citim

Ups!

odată ce ai fost influențat nu mai scapi
zici că-i guma lipită de părul
unei fete cu părinți stricți

se cuibărește în craniu
printe stelutele ce seamănă
cu pernutele unei pisici

strecurată printr-un sân de tânără
femeie a apărut o nouă identitate
și-a făcut loc

între brațele încleștate
și-a strecurat mâna
printre gâlme să ajungă
la podoapa capilară

vrea să tragă
vrea să sâcâie

în raiul mărginit de pereții
infestați cu mucegai
totul se iartă

se știe bine că mama
e cel mai indulgent demiurg

Ana Pasanciuc (Suceava)

Premiul revistei Apostrof

Gândul alb rece

îți continui drumul prin ceața hipsteră
pădurea își menține bolul de mister
gardianul rezolvă integrale

m-am afundat
drumul de întoarcere rămâne nedefinit
mă agită
o mișcare browniană
doar zborul mă poate salva de aici

lumea e a ta
ți se scurge prin mâinile găurite de gloanțe
vulturul zboară singur
pot să mă ridic
minciunile lor nu afectează
trupul deja fript în cuști de aur

ultimul secret se pierde în focul cel veșnic
înoți trist contra voinței
ochii se rotesc în această dulce apocalipsă

Cristal metafizic

100% plastic
fumatul ucide
timpul ucide
uciderea ucide

cade agrafa roșie de pe birou
un dezinteres față de natură
și încă țip, încă țip
în acea liniște de morgă
aproape tot e clar
nimic din ce dețin nu s-a digerat
doar eprubeta cu sulfur

ochii ei albaștri broscuța de pe tricou
aș fi mâncat cu ea degetele sclavilor
murați în oțet
nu vreau boabele de muștar
se plantează ca un cip
sub pielea mea fragedă
înaintea exploziei

am auzit cioburile din camera de alături
mirosul acesta
îmi desfundă căile senzitive
nebunia visului de mâine
o eliberare și tabloul negru
înconjurat de pânze
doreai să eliberezi șoricelul din tine
era deja mâncat de pisica sălbatică

Prelungire oarbă

fii calmă and sit down
îmi spunea când alergam cu piciorușele
de nămol pe covorul spălat

fiecare înger cade într-un timp în gol
5 metriimpactul cu solul mai lent

stoarceți creierul
soarbe-i cu paiul sucul amar
spală paharul din care ai băut

în fiecare seară ora 21.37
hamsterul (cel fără nume) îmi roade
scărița, nicolava, ciocanul
pe rând
perilimfa își schimbă sensul de mișcare

pe haine negre
părul pisicii aranjat în semne rituale
scrise în ziua de mâine
respirația se duce
clopotul bate la oră fixă

Mai departe de vis

mi-am lăsat toxinele acolo
într-un spațiu nemărginit și lipsit de oxigen
la rădăcinile pădărilor
furnicile construiesc templul
ascund cuburi de zahăr
necesitatea de a simți binele în sticla de vin
răul în capsula de melatonină

imaginația mea locul meu defect
tunelul în care m-am pierdut prea des
toate le resimt și încerc să-mi cer iertare
de la oamenii pe care i-am privit atent
am absorbit teama de a nu arde pasteles în cuptor
de a nu crede în visul cel rău

de a nu găuri venele prea tare
cu acul care frânge sensibilitatea

plasticul îmi topește unghiile
vertebrele se macină în zgomotul timpului
exercițiu de echilibrat memoria

ai ieșit brusc din camera fără geamuri
condiția umană risipită în sulfatul de cupru
s-a crăpat acoperișul
curge prin ceaiul de rodie

însângerați scripeți atârnă
recipientul cu urme uscate
de la boabe mici de cafea
un loc de relaxare aerul șters

Nucleul se scurge

cândva obișnuiam să-mi conserv bunătatea
o puneam în borcane cu gen de caise
sau zahăr
acum îmi îndulcesc sufletul cu prăjituri fără praf de copt

după ani de navigat
doar apa de flori îmi alină sufletul
scos din recipient
stă în fiecare seară acolo

dincolo de dimensiunea umană
vulcanul erupe lent, lent, lent
un timp de reflectare asupra
ființei tale

momentul profund
deconectarea cu lumea de-afară

dansul din fața mării
atomii își păstrează calmul
te aflii deasupra solului
luna se mișcă în sunetul mării

umbrele în vânt
poziția sacră
praful
călătorind prin sfera purității

Nicoleta Florescu (Suceava) Premiul revistei Poesis

Plăpumi de lumină

Să știm să murim și să înviem în fiecare zi
Sparg crisalida care îmi sfârteacă carnea ca pe un ritual
Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioșilor și în calea păcătoșilor
n-a stat și pe scaunul hulitorilor n-a șezut
Căci urgia dreptilor e mai parșivă
Grumazul lor e groapă nisipoasă
Inima lor e jug încunurat ca al unui cerber umanoid
Elfii cu melancolii monobloc spun rugăciuni la comandă cu un fel de retard
preafrumos
Cine mă va salva
În jurul meu doar plasma cicatrizată a templierilor
Anamorfoza edenului în zei interregn
Spălăciți și bicisnici
Fleacuri umane
Lipsa de miez a duhului
Undeva departe se plămădește un univers al inimii
Cum voi măsura densitatea sufletească
Când tot ce e înlăuntrul meu e gelatinos și vid
Când ca un hybris îmi opresc toate spațiile fără ieșire și aștept eroziunea
mortificării
Totuși, trebuie să fim buni și să mângâiem palpațiile tragice ale plevei umane
Cu moartea pre moarte consolându-ne
O turmă de slugi fără vertebre
Niște lichele în utopie
Cu o crustă fanatică
Și suflu de sfânt
Mutilați de dragoste și vindecați de holeră
Într-o creație thanatică cu templuri sub apă și melci care gonesc după vânt

E atâta puritate roasă aici
Heruvimi cu ochi mulți și serafimi cu câte șase aripi care se înalță la matca suferinței
Piepturile noastre – morminte închise și goale prin care se varsă sângele zgribulit
Amoruri sterile
Oțet cu fiere
Diavoli muribunzi
Dedesubtul cărnii
Propovăduiri holografice
Crucifix binecuvântat
Milă
Învierea pe care o iau în fiecare seară în palme din mocirla odăilor din coșul pieptului
Și o așez pe noptieră.

Ultrasintetic

Pe marginea pervazului
Creierul rânțed
Mișcările vâscoase
Cozile amputate ale sirenelor
Sughițurile noastre îmi amintesc de tata.
La 12 balansul era între nicio iubire concretă și posibilitatea de autodistrugere.
Mi-am luat cafelele fierbinți și stolurile care mă înconjurau.
Dacă ar trebui să las ceva în urmă ce ar fi frustrarea că n-am proiectat nimic concret pentru noi
Ideologia reziduurilor
Scurgerile involuntare
Discursurile flegmatice.
Cu adevărat nimeni nu s-a gândit la carapacea supraviețuirii mele
La artă.
La cuiburile cărora le putem da foc.

La principiile marxist-comuniste.
La singuratarea binevoitoare.
La neutralitate.
Stomacurile proeminente în care se ascund semințe șuruburi cu care prindem perucile de pereți, maladii psihici
Personajele relativizate
Fluidele oleaginoase, distincțiile statuar-mizere
Spinii care înfrunzesc.
Șoimii care se autodiseacă.
Creierii întinși ai băiețașilor pe șinele ude.
Îmbălsămăm fluturi albaștri.
Îmi ocup timpul ca să nu simt tristețea.
Scriu poezii ultrasintetice.
Mă gândesc ce-ar fi făcut vechii greci dacă munceau ca bunica-mea 30 de ani la colectiv
Pielea li se cojea la soare ca o peliculă de plastic
Copiii se nășteau peste bolovanii arși și nici ei nici generațiile decreștelor nici autoritatea masculină nici sângele statut al sufragetelor nu ne va salva.

Lame de cuțit

Noi am avut o copilărie fericită
Cu asfaltul surpându-se în urma pașilor noștri
Și cu mamele surogat căutându-ne în corpuri transparente.
Am găsit lame de cuțit la marginea patului
Și am păzit văgăunile luminate.
Am văzut cât de simetrice ne sunt combustiiile
Și cum cineva măsoară atent amplitudinea afectelor noastre.
Lumina verde îi înclătează ochii lăcuiți.
În buricul orașului otrăvurile ne așteaptă
Vulnerabilitatea
Ne pulsează iubire.
Străzile subterane luminate cu inele de foc-

Intrăm în ele
Ne scoatem fricile
Suntem femeile generației care scandează pentru putere
În deplinătate
Cu inimi reciclate și palme făinoase facându-ne acrobațiile de animăluțe de circ
Cu capetele plecate prin galerii cu nuduri în ulei
Coaste de fier.
Pistil.
Miros chimic.
Pământul sfărâmicios care ne atrage.
Nu trebuie să fim făcuți unul pentru celălalt.
Trebuie să ne târâm inimile pe asfaltul fierbinte împreună fără să ne distrugem
Înainte fatalității.
Ajungem doi atomi codependenți
Îmbibați în dragoste cronică
De materie fragilă.
Masacrul cuvintelor noastre
Spuse doar pentru noi
În străngeri tot mai orfane
Cu minți dilatate
Născând lucidități volatile.
E frig
Ce bine e să mori în noiembrie privind la oglinda crestată, la craca ruptă a
mărului
La cer.
Bându-ne lichidele fierbinți
Și strângândșoriceste fericirile în eprubete sterile.

Adelina-Georgeta Dozescu (Timișoara)

Premiul revistei Hyperion

let me present you

bună sunt A
fetița ce înalță zmee
se caută în buzunare
și dă firmituri porumbeilor
pot fi B, C
oricum nu contează
în lume sunt două categorii
plângăcioșii și vânzătorii de șervețele
bună sunt A
uneori tristețea mi-o ia pe dinainte
joacă șotron
pe calendarul zilelor cu happy end
trasează cercuri
și desenează nori
bună sunt A
am pielea lipită de haine
învart de cheița unei păpuși
stricate
în lumea mică oamenii
potrivesc ceasurile
după meridianul din piept

manifest

moartea e o birocrație
vânătorii de bomboane spun povești
sunt zile când mulți mă văd frumoasă
eu le spun că tristețea e o formă de conservare

să recapitulăm moartea e o birocrație
nu uita să te legi la șireturi

nodul gordian
dad & mom

cu mânecile sufulcate
spală-ți mâinile

măine moartea e o birocrație
n-avem suficientă ploaie pentru fiecare

sunshine

ploaia care te udă până sub piele
spală pământul și atriile
te dezbraci de tot
și îți întinzi pielea pe uscător
sub razele soarelui
rufe le prind duhoare
se formează o baltă
unde doi copii aruncă cu pietre

silence

inimile noastre
par case bătrânești
fără ferestre
doar niște pisici
ce torc
în cinstea vechilor locatari

putem să iubim de o mie de ori
frigul ne aduce aminte
că suntem umani
ne mințim că suntem ok
și lipim etichete trecătorilor

inimile noastre
niște case bătrânești
umbre a unor locatari rebeli
ce ne așteaptă în prag

ca la un start

egalitatea e la fel de falsă
precum zborul păsărilor
nu vezi cerul
doar niște linii
ce uneori te împrășcă
nu aplaudați vă rog
oamenii își pun la ruletă inima
în fiecare zi
durerea ia forme diferite
în jaloane
destinația
noastră
omul invizibil
dragostea
și alte povești nemuritoare
stau sub talpa
păpușarilor

Bogdan Napa (Iași)
Premiul revistei Ateneu

aud îngerii azi

e ceva vechi, de ani
dar nu e mereu
îngână numai jucării și melancolii

e ceață peste creștetele oamenilor
și ploaie sub picioare

Mama, unde ai spus că ne întâlnim
Coboară, urcă, coboară, urcă
Da!
Da, și pe tine te vor ține minte

Uite, acolo, în colț
Se gândește la tine și la mine
Împreună, la fel ca până acum
Și când te va vedea, se va bucura în inima sa

cu toții tac

oamenii merg doar cu gândurile
ambalate în hârtie lucioasă

pe stradă, copii care plâng
pământul gravitează în jurul lor
Tati, oare am ajuns
durerea pe care o simți este a mea
câinii vor plânge și copacii vor plânge
florile vor lăcrima și îngerii te vor ridica

Verde-Cruce-Trei
oamenii pe care îi ai în tine
te vor ține acolo mereu

e foarte important ca adevărul

nostru să fie adevărul lumii
până la urmă din unu plus unu apare
Unu și abia ăla e adevărul
asta nu este carnea mea, luați-o de pe mine, luați tot
nimicul mă îmbracă

tu mă aduni de unde mi-s

și mai ales de unde nu
în inima lui Dumnezeu sunt oameni

tot ce ți-ai dorit pe lume
au fost ochii albaștri pentru că
doar așa ai fi putut îmblânzi lumina
din spatele lor din tine

(te) dăruiești

hainele tale sunt două posibile flori
sădite undeva după răsărit
ne desfășăm stând în genunchi
începem să vorbim pe o cană de cafea
se dezbracă oamenii din interior

mă alinți la fel cum o bătrână face cruce lângă mormântul copilului ei
și îmi spui că ticăitul ceasului

nu înseamnă nimic pe lângă bătăile cuvântului tău
pentru mine
mă zvârcolesc preaplin de ceilalți

mă înfășori și îți surâd
precum bebelușul după ce adoarme la sânul mamei
doar ca apoi să putem învăța din nou
împreună scrisul de mână
în timp ce mergem alveolar
talpă în talpă pe urmele pașilor noștri viitori

sunt ultimul om care a mai rămas în mine

sunt ultimul din regnul meu care nu știe

uite la ăla, are șosetealbe la costum
e genul de remarcăpe care o făceam
șosetele albe erau cadoul din
fiecare an de Crăciun
erau acel moment când lumea era bună
și pentru el/cu elerau cu toții acasă și tatăl lor era
beat doar jumătate de zi, bătaia atunci era
doar pentru mama lor
în familia lor era Crăciunul

de acum nu
șosetele astea au rămas albe
fără tălpi cu răni și degete rupte și maleole
aproape degerate pe care să le acopere
nu o să mai amintească - lui și celor cu adevărat interesați
de singura zi când exista și (pentru) el (cineva)
albul lor nu mai contează
ar putea mai bine să ia culoarea privirii unui om spânzurat
așa s-ar asorta mai bine

Paul Ungureanu (Suceava) Premiul revistei Alecart

Vengeance

nicio pasăre neagră nu-și lasă turnul
pentru pereții subțiri de ghip
nici comentariul de la cod
nu e mai util decât muzica din căști
știi că arzi wați degeaba
să vezi ce-ai consumat
și de ce te-ai consumat
înspre patul fictiv transpirat și intens
activat de dorința perdelelor trase
dinspre cartierul gol de culoare
și de zâmbete cu guri lipsă

structura repetitivă - prin urmare
cei doi din pozadin spatele tău
sunt mai mult decât o cheie franceză
reglând un surub în balta călcată
de toți roboții care repară
când împing mormolocii din baltă
pe care ai călcat-o iar
sub influența tîmâii de duminică

uiți că lângă mal se târăște
mormolocul care vrea să iasă din loop
să savurezeun compot dulce-amărui
sau altceva mai șic.

Chirurgie mobilă

teoretic să-ți tai unghiile
n-ar trebui să-ți lase sânge
sau ceva izvor diluat în durere
îmbibat în spirt și clor
practic o unghie e taiată
una mai adânc alta mai subțire
într-o deformare continuă

teoretic să mesteci gumă
n-ar trebui să atace măseaua
să pătrundă până la nerv
să te roadă pe lângă afte
și deasupra epidermei înroșite
de la prea mult vin bisericesc
practic zvâcnirea periodică
a dinților nu e altceva decât
regretul periodic al volumului
cu mucenici lăsat pe jos

teoretic să mergi la sală
n-ar trebui să-ți lase decât
puțină febră pe la fese
dacă nu sari peste picioare
ceva forță în plus pe lângă
ridicarea portofelului și a aerului pierdut

practic toată transpirația migrează
în incapacitateade a ridica cele 160 kile
ale cadavrelor care n-au ajuns încă sus
în lumină

Jurnal de contrabandă

imprimanta plesnește la prima încercare
mai serioasă de a printa ridurile creierului
î se întrerupe axul când ajunge la hipocamp
prea mult filament nu se depune
când trebuie să exprime pulsațiile ritmice
ale hell-ului de la profi și ale terasei
din curte din lemn până-n pervaz

geamul mai sughe din căldură și topește
zapada dinspre tabloul văzut de toți
cei care nu-l înțeleg și aruncă privirea
tot înspre geam la cele două umbre
staționare de la minusul de pe weather
și de la plusul dinjager

două umbre fără vector
o imagine superficială însumată
a întârzierilor cfr
a ezitărilor mâinii
și a unui bec prea sus
ca să mai fie schimbat

Insert an icon

cade mai tare ca ploaia izbită de borduri
între niște coaste pilită
spuma profundă a unei grase de cotnari
în paharul furat din cimitire
lipsite pe hartă

împingi bolovanul aproape de vârf
pentru puțină dopamină un strop
de slavă căzută din paharul
ușor hazardat din palma unui tovarăș

asta ca script-ul din java plin
de bug-uri de la importul de librării

până la inițializarea primei funcții

fixat nu vrea să ruleze viața veșnică
e o eroare mai lungă decât
șinele de tren

rămânem în continuare întinși pe deal
privind la marele boss cum
sparge între bicepsul de 90 și antebrațul
de 60 o cărămidă

de unde începe ceva nou

Griul de pe motoare

e tranșu să lustruiești motoare
sunt zone gen unde degeaba
n-ajungi cu degetul nici dacă ai experiență

în cartier poți fi mai finuț
decât fumul de benzină
asta nu înseamnă că scapi
nebătut la mandibulă

așa-i și cu ciocanul cât ai fi de experimentat
poți să-ți faci o singularitate în unghie
care tinde să absoarbă depinzând de magnitudine
și ultimele trei mahmureli

bec din bec instalație din instalație
imaginea se decolorează încet
rămâi fără cele patru scânduri și tot
n-ai plătit curentul

Secțiunea INTERPRETARE CRITICĂ A OPEREI EMINESCIENE

Sara-Maria Paraschiv (Iași)

Premiul Revistei Hyperion

MOTTO: „Jalnic ard de viu chinuit de Nessus,
Ori ca Hercul înveninat ca haina-i;
Focul meu a-l atinge nu pot cu toate
Apele mării.”

Odă (în metru antic) de Mihai Eminescu

Poeme ale maturității depline, Odă (în metru antic) și Glossă, se află, la nivelul semnificațiilor, într-o relație de complementaritate ce luminează și adâncește sensurile Luceafărului. Poeziile alcătuiesc o triadă ce plasează tema romantică a condiției geniului, în concepția eminesciană, pe coordonatele relației între apolinic (atitudinea contemplativă a geniului, gândirea senină, ataraxia stoică) și dionisiac (principiul dinamic de trăire la nivel teluric).

Deși tiparul formal clasic este anunțat încă din titlu, iar echilibrul, armonia și simplitatea stilistică a discursului liric țin de clasicism, Odă (în metru antic) aparține romantismului prin: teme, motive literare, atitudine poetică, asocierea speciilor (odă, elegie erotică, meditație și rugă de mântuire).

În urma unui proces îndelungat de elaborare, având ca punct de plecare Odă pentru Napoleon, care surprindea ipostaza romantică a titanului, în cele unsprezece strofe, Odă (în metru antic) devine, prin subiectivare și concentrare, poemul de cinci catrene. În succesiunea de variante se modifică tema, tonalitatea lirică, dimensiunea poemului și ipostazele lirice: de la titanism la geniu, de la erou la poet și apoi la om. Poemul păstrează titlul, cu precizarea speciei lirice cu caracter solemn și a metrului antic, dar și câteva motive romantice: singurătatea, indiferența, nemurirea, visul.

Este prezentată viziunea romantică asupra raportului dintre omul superior și lumea comună, dar spre deosebire de poeziile din tinerețe pe tema iubirii, acum construcția se abstractizează, tonul pasional este abandonat, iar

perfectiunea formei clasice rezonază cu marile tele ale existenței umane: iubirea, moartea, cunoașterea, autocunoașterea.

Confesiunea lirică realizată în tonalități de rugă, odă și elegie susține lirismul subiectiv, diferiți indici ai persoanei (pronume și verbe la persoana I), ai timpului (timpurile verbale și adverbele de timp) și ai spațiului (pronume demonstrative, adverbe de loc) fiind mărcile prezenței vorbitorului. Raportul dintre eul romantic și iubire redă „coborârea în suferința umană” (D. Popovici) din postura abstrasă a geniului. Unele sintagme devin emblematice și concentrează ipostazele lirice: „pururi tânăr, ochii mei înălțam visători, steaua singurătății, suferința...dureros de dulce, nepăsare tristă, pe mine mie redă-mă”.

Tragismul stării poetice este accentuat de compoziția de factură romantică, bazată pe antiteza între nepăsare și tulburare, între detașare apolinică și trăire dionisiacă, între eternitate/moarte și temporalitate/viață.

Urmărind dispunerea timpurilor verbale în cele cinci strofe, se constată că poezia înfățișează un ciclu existențial complet, în patru secvențe poetice: atitudinea contemplativă din trecut (strofa I), întâlnirea cu experiența fundamentală, factor perturbator al vechii stări de grație (strofa a III-a), prezentul trăirii (strofa a III-a și a IV-a), proiecția în viitor/ruga de mântuire (strofa a V-a).

Incipitul sintetizează atitudinea fundamentală din poem și surprinde prin esențializarea clasică a ideii poetice, prin structura sa monografică (o înlanțuire de trei verbe la moduri diferite și doua adverbe), prin deschiderea cu o negație: „Nu credeam să-nvăț a muri vreodată.” „A crede”, „a învăța” și „a muri” sunt verbe definitorii pentru condiția umană. Absența verbului „a iubi” din versul inițial pregătește apariția bruscă, neașteptată a sentimentului, redată succint în versurile din strofa a III-a: „Când deodată tu răsăriși în calea-mi/Suferință, tu dureros de dulce...”. Suferința nemuritoare, dar nenumită în versurile Odeii, ar putea fi înțeleasă ca iubirea-pasiune, dar oximoronul „suferință...dureros de dulce” poate semnifica și inspirația creatoare a poetului, de unde cele două chei posibile de lectură (iubirea și creația), care însă nu se exclud. Alegem prima interpretare deoarece iubirea-pasiune este însoțită de suferință și de tentația morții ca izbăvire (Eros și Thanatos).

Poza romantică a geniului însingurat, din prima secvență poetică, „Pururi tânăr, înfășurat în manta-mi” însetat de cunoaștere absolută, detașat de

trăirile lumii este înlocuită cu imaginea omului muritor suferind din iubire. Chemarea trăirii dionisiace anulează liniștea apolinică. Precum în Luceafărul, coborârea în teluric este răspunsul la chemarea iubirii.

Pierderea singurătății înseamnă pierderea de sine, rezultând astfel suferința exacerbată și arderea, sugerată prin comparația cu personajele mitologice, în cea de a treia secvență poetică: „Jalnic ard de viu chinuit de Nessus,/Ori ca Hercul înveninat ca haina-i;/Focul meu a-l atinge nu pot cu toate/Apele mării.” Prezența elementelor primordiale, în antiteză și hiperbolă, sugestia titanismului, inversiunile, triplul epitet al verbului „ard” susțin lamentația geniului în ipostaza de bărbat îndrăgostit. Cele două strofe ale secvenței se realizează simetric, prin paralelism sintactic, astfel: primele două versuri evocă suferințele, iar ultimele două cuprind o negație explicită, respectiv, o negație implicită ca răspuns al interogației retorice care încheie strofa a patra.

Comparația clasică, de tip homeric redă scindarea declanșată de iubire și anularea reciprocă a celor două euri simbolizate în poem de Nessus și Hercul, de unde pierderea de sine și agonia: „De-al meu propriu vis, mistuit mă vait/Pe-al meu propriu rug, mă topesc în flăcări.”

Ultima secvență poetică relevă nevoia de unificare a sinelui după trăirea mistuitoare a erosului. Reintrarea în starea de „nepăsare tristă” sau în nemurirea rece se poate realiza prin moarte, care se câștigă prin cunoaștere de sine. Ultimele versuri fac din poem o rugă de mântuire, de intrare în moarte a ființei însetate de absolut, după parcurgerea ultimei etape de inițiere în viață, cunoașterea de sine: „Ca să pot muri liniștit, pe mine/Mie redă-mă.” Cele trei forme pronominale de persoana I singular și metafora „nepăsare tristă” amintesc de asumarea condiției geniului din finalul Luceafărului: „Ci eu în lumea mea mă simt/Nemuritor și rece”, dar cu o raportare diferită la moarte, pentru că în Odă „Eroul liric este expresia pură a condiției umane”. (Ioana Em. Popescu)

Limbajul poetic din ultima etapă de creație este mai rafinat, mai simplu, susținând forța incantatorică a cântecului de iubire și de moarte. Se remarcă expresivitatea unor structuri morfologice și sintactice precum: mărcile prezenței vorbitorului (indici ai persoanei, ai timpului și ai spațiului, dativul posesiv „măntămi”, „cade-mi”, „piară-mi”), rolul adverbilor, negațiile, frecvența adjectivelor și a substantivelor, în prima strofă, în portretul romantic al geniului, „sintaxa ciudată”

a versului incipit.

„Scuturarea podoabelor retorice”, cum este caracterizat limbajul poetic de maturitate, înseamnă, modificarea funcției sau substituirea figurilor semantice prin figuri de construcție și de sunet: paralelismul sintactic din strofele a III-a și a IV-a, interogația și exclamația retorică, inversiunea („pururi tânăr”), antiteza. Dintre figurile semantice se utilizează epitetul multiplu „jalnic ard de viu”, oximoronul „suferință...dureros de dulce”, metafora rară („nepăsare tristă”).

Modelul antichității este cultivat nu doar la nivelul lexico-semantic, numele mitologice (Nessus, Hercul, Pasărea Phoenix) fiind purtătoare de semnificații în textul poetic, ci și la nivelul verisificației. Specificul prozodic menționat încă din titlu („în metru antic”) conferă poemului o sonoritate aparte, de incantație magică, care transmite suferința provocată de iubirea-pasiune. Metrul antic (metru întâlnit în versuri lipsite de rimă, dar în care alternanța silabelor lungi cu silabe scurte are ca efect solemnitatea tonalității) se realizează în strofa safică (specifică poeziei antice grecești, este formată din trei versuri de 11 silabe și un vers adonic, alcătuit din 5 silabe).

Poem în care se întâlnesc elemente clasice și romantice, în sensul că idei, atitudini, teme, motive romantice (singurătate, vis, moartea ca mântuire, condiția geniului) sunt exprimate fără retorism sau emfază, Odă (în metru antic) respectă modelul antichității la nivel formal.

Iasmina Busuioc (Iași)

Premiul revistei Poesis

Motto: *El tușește, își încheie haina plină de șireturi:/
- Să iertați, boieri, ca nunta s-o pornim și noi alături.*
(Mihai Eminescu)

Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu

Publicat pe 1 noiembrie 1876 în revista „Convorbiri literare”, poemul „Călin (file din poveste)” este o emblemă a poveștilor de dragoste folclorice, o altă perspectivă a basmului „Călin nebunul”, ce se axează pe mitul „Zburătorului”.

Prezentat inițial sub forma unui flăcău dornic să salveze fiicele de împărat din mâinile zmeilor, Călin este surprins în basm în ipostaza unui protagonist curajos, care se folosește de personaje adjuvante pentru a birui prin puterile binelui. Capabil să instaleze dreptatea și în viețile altora, viteazul va obține mâna fiicei Împăratului Roșu pentru amicul său, după ce va dovedi că el a ucis zmeii în noaptea în care i-a și furat inelul fetei, strecurându-se în camera ei. Acest moment din cadrul basmului, similar cu cel din poem, amintește de motivul „Zburătorului”, predominant în poezia ce avea să apară ulterior, destinată aceluiași personaj: *Și inelul scump i-l scoate de pe degetul cel mic/ Și-apoi pleacă iar în lume năzdrăvanul cel voinic.*

„Zburătorul” era denumirea atribuită unei ființe supranaturale, ce se înfățișa precum un chipeș voinic ce fie le tulbura visele ori le vizita pe tinere în miezul nopții. Pe parcursul timpului s-a zvonit că acesta era de fapt un zmeu, motiv pentru care era cunoscut drept un spirit demonic rătăcitor. De asemenea, anumite legende afirmă că aceasta ființă supranaturală poartă povara unui bărbat care în timpul vieții a fost respins de o femeie, iar după moarte, acesta o va bântui atât pe ea cât și pe alte pământene ce se vor îndrăgosti de el. Motivul „Zburătorului” a fost abordat atât în creațiile lui Dimitrie Cantemir, care îl percepe ca pe „o fantomă, un bărbat tânăr și frumos, ce vizitează în mod

special femeile proaspăt căsătorite”, cât și în operele lui Heliade Rădulescu, unde e descris ca „un incubus, cu păr negru curgător, ce le induce fetelor treziri erotice”. Mitul a prins amploare odată cu operele pe care Mihai Eminescu i le-a dedicat misteriosului Călin și ulterior prin consacrată poezie „Luceafărul”, unde e conturat contrastul dintre semnificațiile diabolice atribuite „Zburătorului” și divinitate, care se asociază cu prezența lui Hyperion.

Poemul „Călin (file din poveste)” este structurat în trei secvențe: în prima, bărbatul își va aborda aleasa, o frumoasă fată cu păr de aur, după câțiva ani o va reîntâlni și își va cunoaște și copilul, iar în ultima parte va asista ca socru mare la nunta fiului său.

Poezia debutează cu prezentarea unui peisaj de toamnă și creionarea unui scenariu care îi are în prim-plan pe „Zburător” și pe fata visătoare, acesta devenind ulterior chiar firul poveștii. Identificate încă din incipit, visul și oglinda sunt motivele centrale ale poemului. Visul, motiv romantic specific operei eminesciene, facilitează apariția lui Călin, acesta fiind modul său de a se autointroduce în viața fetelor: *Stai ca somnul să te prindă./ Ce tresari din vis deodată?/ E iubitul care vine/ De mijloc să te cuprindă.* În literatura română, visul e perceput ca un mod prin care pot fi codificate aspirații, o imagine a situației existențiale, un contrast între real și ideal care constituie o cale de evadare din realitate.

Prima strofă surprinde starea de somnolență în care se află fata: *După pânza de păianjăn doarme fata de-mpărat, și apariția „Zburătorului”: El în brațe prinde fata, peste față i se-nclină/ Pune gura lui fierbinte pe-a ei buze ce suspină.*

Următoarele două pasaje ilustrează schimbarea ce s-a produs în firea fetei ca urmare a apariției zburătorului. Aceasta are o altă perspectivă asupra propriei persoane, se vede cu alți ochi: *Și mi-s dragă mie însămi, pentru că-i sunt dragă lui.* În cadrul secvenței este reintrodus motivul oglinzii: *Când cu ochii mari, sălbateci, se privește în oglindă.../ Și fiindu-și și dragă, cum nu-i este nime-n lume, aceasta fiind un simbol al autocunoașterii, al subconștientului, feminității dar și uneori al autoadmirației excesive. Conotațiile negative ale motivului oglinzii sunt corelate adesea cu mitul lui Narcis, menționat de asemenea în cadrul poemului: Și Narcis văzându-și fața în oglinda sa, isvorul / Singur fuse îndrăgitul, singur el îndrăgitorul.* Legenda spune că Narcis, controversatul fiu al zeului Cefisos și al nimfei Liriope, era cunoscut pentru indiferența și superficiali-

alitatea cu care trata toate atențiile și propunerile amoroase care se revărsau asupra lui. Acesta a respins-o chiar și pe frumoasa nimfă Echo, ulterior ea s-a stins de durere, iar el a fost pedepsit de Nemesis. Narcis a fost obligat să-și privească chipul în apa unui izvor, moment în care s-a îndrăgostit de el însuși, preschimbându-se în floarea care îi poartă numele și astăzi. Legenda sa a pus bazele conceptului narcisismului, floarea de narcisă simbolizează astfel iubirea de sine, deși are și semnificații negative.

A patra strofă conturează cea de-a doua întâlnire dintre Călin și prințesa, astfel este surprins momentul în care cei doi își declară atracția unul față de celălalt. Fata îl îndeamnă să își petreacă noaptea cu ea : *Ea-l oprește-n loc cu ochii și c-o mult smerită rugă:—“O rămâi, rămâi la mine, tu cu viers duos de foc, iar „Zburătorul” va accepta propunerea, alimentându-i aspirațiile fiicei de împărat: Ochii tăi pe jumătate de-i închizi, mi-ntinzi o gură,/ Fericit mă simt atunci cu asupra de măsură.*

Următoarele două secvențe, surprinde despărțirea dintre cei doi, și urmările acesteia. Astfel, fata e surprinsă într-o stare de mâhnire și instabilitate în care se simte copleșită de dispariția lui Călin: *Urmărind pe ceruri limpezi cum plutește-o ciocărlie,/ Tu ai vrea să spui să ducă cătră dânsul o solie.* Chipul fetei este asemănat adesea cu elemente ale naturii, plânsetele și durerea ei transformând-o într-o muză personificată: *Nu-ți mai scurge ochii tineri, dulcii cerului fiastri.../ Și zăpada viorie din obrajii tăi subțiri - / Apoi noaptea lor albastră, a lor dulce vecinicie.* La rândul său, „Zburătorul” este dornic să își recupereze aleasa, regretându-și decizia: *Bine-ți pare să fii singur, crai bătrân fără de minți, / Să oftezi dup-a ta față, cu ciubucul între dinți?.../ Mult bogat ai fost odată, mult rămas-ai tu sărac!* Cu toate acestea, fiica de împărat nu era ușor de găsit, aceasta a fost alungată din palat, ulterior retrăgându-se într-o colibă unde îl va naște pe urmașul „Zburătorului”.

A șaptea strofă dezvăluie un început similar cu însuși debutul poeziei. Se regăsește peisajul de toamnă, deja familiar, aducând cu sine o altă întâlnire. De data aceasta, Călin nu doar că își va revedea prințesa, ci își va cunoaște și copilul. Împărțind același nume, băiatul este însăși confirmarea faptului că mama sa nu a încetat niciodată să îl aștepte pe „Zburător”. Momentul revederii este asemănător cu cel al primei întâlniri, condițiile din colibă fiind singurul

aspect care diferă: *Pe un pat de scânduri goale doarme tânăra nevastă.../ Spăriet la el se uită... i se pare că visează. Îndrăgostiți sunt copleșiți unul de prezența celuilalt El din patu-i o ridică și pe pieptul lui și-o pune,/ Inima-i zvâcnește tare, viața-i parcă se răpune./ Ea se uită, se tot uită, un cuvânt măcar nu spune, /Râde doar cu ochii-n lacrimi, speriată de-o minune, astfel cei doi se reîntorc la vechile obiceiuri: Și pe rând și-astupă gura, când cu gura se adapă.*

Ultimul paragraf al poeziei prezintă cadrul nunții, un loc mistic și magic ce poate adăposti doar personaje pe măsură *De treci codrii de aramă, de de- parte vezi albind / Și-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.* Elementele naturii se împletesc spre a spori creionarea peisajului fermecat *Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind;/ Ele trec cu harnici unde și suspină-n flori molatic, caracterul fictiv al firului poveștii fiind accentuat și de similaritățile dintre părinții mirelui și viitori soți: Acum iată că din codru și Călin mirele iese,/ Care ține-n a lui mână, mâna gingașei mirese.../ Fața-i roșie ca mărul, de noroc i-s umezi ochii. La masa lor, Nunul mare, mândrul soare, și pe nună, mândra lună, simboluri au semnificații aparte, luna fiind un element nelipsit din creațiile eminesciene, fiind călăuza îndrăgostiților și emblema sentimentelor intense. Soarele este, la rândul său, un simbol al pasiunii, al puterii și al evoluției, creator de viață și ocrotitor al roadelor, motiv pentru care i-a fost atribuit, la fel ca și lunii, un rol important în cadrul nunții, fiind o personificare a urărilor de bine ce s-au revărsat asupra mirilor. În mijlocul nunții fiului de crai, va porni o altă sărbătoare: Iată vine nunta-ntreagă—vornicel e-un grierel.../ O cojiță de alună trag locuste, podu-l scutur,/ Cu musteață răsucită șede-n ea un mire flutur;/ Iar mireasa viorică i-așteaptă-ndărătul ușii, darurile pe care insectele le închină fluturilor sporind belșugul și starea de bine chiar și în rândul nuntașilor umani.*

Poemul se va încheia astfel într-o notă pozitivă, prin îndemnul greierului *„Să iertați, boieri, ca nunta s-o pornim și noi alături”,* armonia dintre invitați fiind capabilă să spulbere blestemul cercului vicios la care a fost condamnat fiul „Zburătorului” Călin: *Căci din patru părți a lumii împărați și-mpărătese,/ Au venit ca să serbeze nunta gingașei mirese;/ Feți frumoși cu păr de aur, zmei cu solzii de oțel,/ Ctitorii cei de zodii și șagalnicul Pepele.*

CUPRINS

<i>Rezultatele Concursului Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul...”, Ediția a XLII-a, 14-15 iunie 2023</i>	3
<i>Maria-Carmen Săcăluș</i>	8
<i>Raluca-Antonia Ilie</i>	12
<i>Andreea Duduman</i>	17
<i>Ioana Prisăcariu</i>	23
<i>Amelia Mayer</i>	29
<i>Lavinia Zamă</i>	34
<i>Alexia Plăcintă</i>	39
<i>Maria Moscaliuc</i>	44
<i>Ana Pasanciuc</i>	48
<i>Nicoleta Florescu</i>	53
<i>Adelina-Georgeta Dozescu</i>	57
<i>Bogdan Napa</i>	60
<i>Paul Ungureanu</i>	63
<i>Sara-Maria Paraschiv</i>	68
<i>Iasmina Busuioc</i>	72